

سال هفتاد و پنجم شماره ۲۱۶۱۲

رأی شماره ۱۸۶ هیات عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ابطال نامه شماره ۱۸۷ - ۵۰/۱۳۸۷ - ۲۹/۵ مدیرکل تنظیم و نظارت بر روابط کار، و نامه‌های شماره ۱۹۸۲۹۷ - ۱۹۸۲۹۳ - ۱۳۹۳ - ۲۲۰/۸۶۳ و ۲۵/۱۱/۱۳۹۳ - ۲۳۰/۸۶۳ مديركل روابط کار و جبران خدمت وزارت تعامل، کار و رفاه اجتماعی

۱۳۹۸/۲/۳۰

شماره ۹۷۰۰۷۳

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

با سلام

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۸۶ ۹۸۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱ - ۱۳۹۸/۲/۱۷ با موضوع: «اطفال نامه شماره ۱۸۷ - ۵۰/۱۳۸۷/۵/۲۹ مدیرکل تنظیم و نظارت بر روابط کار، و نامه‌های شماره ۱۹۸۲۹۷ - ۱۳۹۳ - ۲۲۰/۸۶۳ و ۲۵/۱۱/۱۳۹۳ - ۲۳۰/۸۶۳ مديركل روابط کار و جبران خدمت وزارت تعامل، کار و رفاه اجتماعی» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأتهای تخصصی دیوان عدالت اداری - مهدی درین

شماره بروندۀ ۷۲/۹۷

شماره دادنامه: ۱۸۶

تاریخ دادنامه: ۱۳۹۸/۲/۱۷

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای سعید کعنانی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال نامه‌های شماره ۱۸۷ - ۵۰/۱۳۸۷/۵/۲۹ مدیرکل تنظیم و نظارت بر روابط کار، و ۱۳۹۳/۱۱/۲۵ مدیرکل روابط کار و جبران خدمت وزارت تعامل، کار و رفاه اجتماعی

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال نامه‌های شماره ۱۸۷ - ۵۰/۱۳۸۷/۵/۲۹ مدیرکل تنظیم و نظارت بر روابط کار، ۱۹۸۲۹۷ - ۱۳۹۳/۱۱/۲۵ و ۲۲۰/۸۶۳ مديركل روابط کار و جبران خدمت وزارت تعامل، کار و رفاه اجتماعی را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

«برداخت سنوات در مواد ۲۴ و ۳۱ قانون کار و ماده ۴۱ قانون رفع موانع تولید رفاقت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور بر اساس آخرین مزد و آخرین حقوق مقرر شده لذا مبنی برداخت سنوات را صرفاً حسب آخرین مزد یا حقوق، تجویز نموده که منصرف از مزد ثابت (مینا) است. ماده ۳۵ قانون کار در مقام تعریف مزد برآمده و «مجموع دریافتی‌های کارگر اعم از نقدي و غيرنقدي» را مزد نامیده است، بنابراین از آنجا که ملاک برداخت حق سنوات، مزد و حقوق بوده لذا تمامی وجوهی که تحت هر عنوان در مقابل انجام کار برداخت می‌شود، ملاک محاسبه سنوات است. بنابراین بخششانه‌های معترض عنه که برای برداخت سنوات، مزد ثابت (مینا) را میزان قرار داده، مغایر با مواد ۲۴ و ۳۷ قانون کار به نظر می‌رسد زیرا مزد که از آن به حقوق تغییر می‌گردد مجموع دریافتی کارگر بوده که بیش از حقوق ثابت است، همچنین دادنامه وحدت رویه شماره ۱۳۹۶/۱۱/۱۷ - ۱۱۷۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز برداخت سنوات بر اساس مزد ثابت (مینا) را خلاف قانون تشخیص داده است.»

متن مقرره‌های مورد اعتراض به شرح زیر است:

الف: نامه شماره ۱۸۷ - ۵۰/۲۹: ۱۳۸۷/۵/۲۹

جناب آقای حسینی مطلق

سرپرست محترم سازمان کار و امور اجتماعی استان تهران

سلام علیکم

ضمن ارسال نامه شماره دی/۸۱۷۸۲/ت ۵ م/۴/۳۰ - ۱۳۸۷/۴/۳۰ شرکت ملی نفت ایران خواهشمند است دستور فرمایید پاسخ زیر به نحو مقتضی به واحد مریوط اعلام گردد:

۱- در کارگاههای دارای طرح طبقه‌بندی مشاغل مزد مینا (مزد گروه و پایه) و در سایر کارگاههای مزد ثابت (مجموع مزد شغل و مزایای ثابت و مستمر برداختی به تبع شغل) مبنای احتساب حق سنوات قرار می‌گیرد. بدیهی است چنانچه به موجب قرارداد کار اوایله با شروط الحاقی بعدی آن با موافقت نامه کارگاهی یا پیمان دسته جمعی کار یا عرف و روال کارگاه تجوه محاسبه دیگر که متضمن مزایای بیشتر برای کارگران بوده مقرر شده باشد کماکان معین و لازم الاجرا خواهد بود.

۲- تسویه حساب در بیان هر قرارداد الرامی نبوده و طرفین می‌توانند در زمان انقضای آخرین قرارداد با در زمان قطع رابطه کاری بر اساس اخرين حقوق تسويه حساب نمایند. مدیرکل تنظیم و نظارت بر روابط کار «

ب: نامه شماره ۱۹۸۲۹۷ - ۱۳۹۳/۱۰/۲۳: ۱۳۸۷/۵/۲۹

جناب آقای احمدی

مدیرکل محترم تعامل، کار و رفاه اجتماعی استان خراسان رضوی

با سلام واحترام

ضمن ارسال نامه شماره ۹۷/۲۷۲ - ۱۳۹۳/۹/۲۹ کانون هماهنگی شورای اسلامی کار استان خراسان رضوی، خواهشمند دستور فرمایید پاسخ ذیل به آن کانون اعلام شود: چنانچه کارفما در محاسبه سنوات علاوه بر مزد مینا عناوین مزدی دیگری را نیز حساب کرده باشد، به گونه‌ای که این امر به عرف تبدیل شده باشد، در این صورت مکلف است عرف مزبور را ادامه دهد، مگر اینکه طبق ماده ۲۶ قانون کار و دستورالعمل مریوط اقدام نماید. مدیرکل روابط کار و جبران خدمت «

«جناب آفای احمدی

مدیرکل محترم تعاظون، کار و رفاه اجتماعی استان خراسان رضوی

با سلام و احترام

بازگشت به نامه شماره ۱۶۲۳۷۵ - ۱۳۹۳/۱۰/۱۶ به آگاهی می‌رسام: جنابه کارفرما در محاسبه حق سنوات علاوه بر مزد مینا عناوین بزدی دیگری را نیز حساب کرده باشد، به گونه‌ای که این امر به عرف محل کار تبدیل شده باشد، در این صورت مکلف است عرف مزبور را ادامه دهد، مگر اینکه کارفرما طبق ماده ۲۶ قانون کار و دستورالعمل مربوط اقدام نماید. - مدیرکل روابط کار و جوان خدمت «

در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل حقوقی وزارت تعاظون، کار و رفاه اجتماعی بهموجب لایحه شماره ۱۳۹۷/۰/۲۲-۹۹۲۵۶ نامه شماره ۹۶۲۶۸ - ۱۳۹۷/۰/۱۷ مدیرکل روابط کار و جوان خدمت وزارت تعاظون، کار و رفاه اجتماعی را ارسال کرده که متن آن به قرار زیر است:

«جناب آفای ولی پور

مدیرکل محترم دفتر حقوقی

با سلام و احترام

بازگشت به نامه شماره ۴۰۶۳۶ - ۱۳۹۷/۲/۱۸ منظم به ابلاغیه مورخ ۱۳۹۷/۲/۱۸ دفتر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری درخصوص بروندۀ شماره ۹۷۰۰۰۷۳ درخصوص دادخواست آفای سعید کنعانی به طرفیت وزارت تعاظون، کار و رفاه اجتماعی به خواسته ابطال نامه‌های شماره ۵۰۱۸۷ - ۱۳۸۷/۵/۲۹ و ۱۹۸۲۹۷ - ۱۳۹۳/۱۰/۲۳ ۲۲۰۸۶۳ و ۱۳۹۲/۱۱/۲۵ اداره کل روابط کار و جوان خدمت، پاسخ این اداره کل به شرح ذیل ارسال می‌گردد. خواهشمندم دستور فرمایید پاسخ ذیل عیناً به مرتع مذکور منعکس گردد: با توجه به نظر رسمی این اداره کل که طی نامه‌های شماره ۷۳۰ - ۱۳۹۲/۳/۲۱، ۱۳۹۲/۳/۲۱، ۱۳۹۲/۱۰/۵۱۶۵۲ - ۱۳۹۲/۱۰/۱۰، ۱۳۹۲/۱۰/۵۱۶۵۲ - ۱۳۹۶/۲/۲۰، ۱۳۹۶/۱/۵ و ۱۶۵ - ۱۳۹۶/۲/۲۰. پلوجستان بنیاد تعاظون زندانیان کشور و طی رونشتنی به تمامی ادارات کل تعاظون، کار و رفاه اجتماعی استانها ارسال شده است و به پیوست ارسال می‌گردد، مأخذ محاسبه سنوات با مزایای پایان کار «مزد» یا حقوق» موضوع ماده ۳۴ و ۳۵ و قانون کار (نه صرفاً مزد مینا) است و لذا نامه شماره ۱۳۸۷/۵/۲۹ - ۱۳۹۳/۱۰/۲۱ نیز تمامی نامه‌های مغایر احتمالی به صورت ضمنی نسخ شده است. از سوی دیگر مفاد نامه‌های شماره ۱۳۹۲/۱۱/۲۵ - ۱۳۹۲/۱۰/۲۲ - ۱۳۹۲/۱۰/۲۳ - ۱۳۹۲/۱۰/۲۵ - ۱۳۹۲/۱۰/۲۶ - ۱۳۹۲/۱۰/۲۷ و ۱۳۹۲/۱۰/۲۸ مأخذ محاسبه سنوات صرفاً مزد مینا است دلالت ندارد.

با توجه به مرتب فوق درخواست رد شکایت شاکی را دارم، ضمناً خواهشمندم دستور فرمایید ترتیبی اتخاذ شود تا نماینده این اداره کل برای ادای توضیحات بیشتر در محضر قصاص دیوان عدالت اداری حضور بهم رسانند. یادآور می‌گردد چنانچه قضات دیوان عدالت اداری نسخ ضمنی مفاد نامه‌های مغایر را کافی نمی‌دانند این اداره کل آمادگی اعلام صریح این نسخ را به ادارات کل سراسر استانها دارد. »

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۷/۲/۱۷ با حضور معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادسنان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

با توجه به اینکه بر اساس مواد ۳۱، ۳۲، ۳۷ و بند ۲ ماده ۳۷ قانون کار و تبصره ۴ ماده ۴۱ قانون رفع موانع تولید رقابتپذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب سال ۱۳۹۴ مبنای محاسبه حق سنوات، مطلق آخرين حقوق و مزد تعیین شده است و قید کلمه (مبنا) در دادنامه شماره ۱۱۷۲-۱۳۹۶/۱۱/۱۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری لغو و بیهوده تشخیص شده است و از طرفی حقوق و میانا و ثابت تعریف شده در تبصره‌های ۱ و ۲ ماده ۳۶ قانون کار، صرفاً ناطر بر کارگاههای دارای طرح طبقه‌بندی شغل و فاقد طرح و اجرای آن یوده که جهت وسعت بخشیدن به دامنه تعریف مزد و حمایت ترمیمی از حقوق کارگران این گونه کارگاهها تأسیس شده است و ارتباطی به تعریف حقوق و مزد موضوع مبنای احتساب حق سنوات بر اساس مواد فوق الذکر ندارد و با وجود قانون و قرارداد در تعیین حق سنوات، عرفی که نقش محدود‌کننده حقوق و مزد را ایفاء کند به طریق اولی فاقد جایگاه قانونی و حقوقی است، بنابراین نامه‌های مورد شکایت مغایر قانون وضع شده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و این دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۳ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

معاون قضایی دیوان عدالت اداری - مرتضی علی اشرفی